

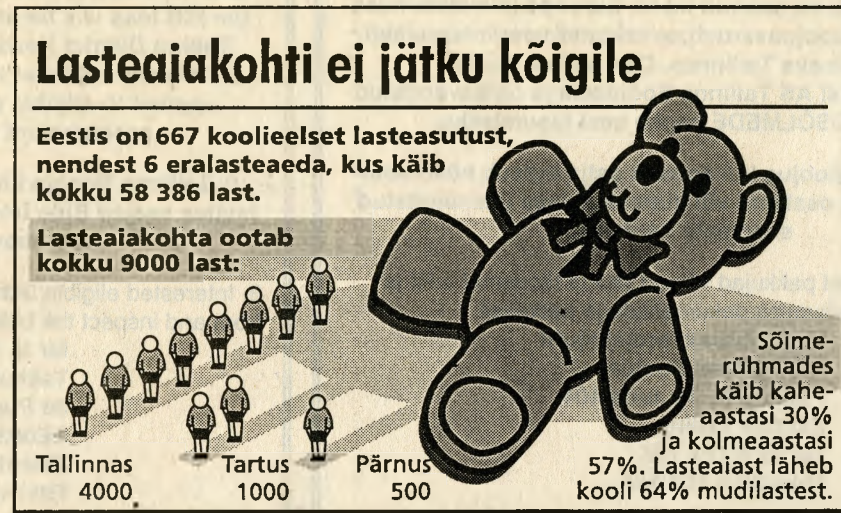
Hea lasteaed annab esimese hariduse

Kaks kolmandikku kuueaastas-
test mudilastest läheb kooli las-
teaiast. Vanemad soovivad, et
nende lapsed saaksid õppetööks
korraliku ettevalmistuse.

Haridusministeeriumi peaseksperti
Ene Ritso ja kasvatusteadlase Sirje Al-
manni hinnangul on lasteaiaelu viima-
se kuue aasta jooksul palju muutunud.
Nende selgitusel on lasteaed õpetami-
se ja kasvatamise koht, kus laps peab
omandama alushariduse. See on tead-
mised, oskused, vilumused ja hoiakud,
tänu millele inimene oskab käituda.

Paljud lasteaiad on avanud rühmi, kus
lapsed saavad süvendatult tegelda muu-
sika, kunsti, näitlemise või mõne muu
loova alaga. Tartus, Võru-, Viljandi- ja
Pärnumaal tegutsevad traditsiooniliste
lasteadeade kõrval lastekeskused, kus
saab rühma valida vastavalt oma huvi-
alale. Kõigis lastepäevakodudes tööta-
vad muusikakasvatavad, enamikus on
ametis ka liikumiskasvatavad.

Uue tüübina on loodud perelasteae-

Eeli Polli

du, kus kasvataja töötab kodus või sel-
leks sobivates ruumides, tema rühmas
on viis–kuus last.

Avatud on ka üksikuid kooli etteval-
mistusrühmi nii lasteadeade kui kooli-
de juures. Mõnel pool on laste arenda-
miseks appi võetud alternatiivpedagoo-

gika (waldorf, montessor jt) võtted.

Haridusministeeriumis on valminud
ka koolieelse lasteasutuse alushariduse
õppekava, kus on kirjas üldised õppe-
ja kasvatustöö eesmärgid. Sellest saab
vanem teada, mida lasteaialt oodata.

Alushariduse õppekava on üles ehi-

tatud erinevatele eakohastele teemade-
le ja tegevustele, läbivaks aineks on
kodulugu. Riikliku alushariduse õppe-
kava alusel koostab iga lasteaed ise oma
õppekavad, arvestades nii laste arengut
kui piirkonna iseärasusi. Ene Ritso
peab oluliseks, et lasteaias õppekava val-
miks kasvatajate ja vanemate koostöös.

Kasvatusteadlase Sirje Almanni hin-
nangul ongi hea lasteaed vanematele
avatud. Tema hinnangul on töö kodu-
ga lasteaiale niisama tähtsaks ülesan-
deks kui lapse mängima, lugema või
joonistama õpetamine. "Lapsevanem
ei tea alati, kuidas oma last juhendada
ja arendada – kasvataja peaks talle siin
toeks olema," ütleb Sirje Almann.

Haridusministeeriumi andmetel kas-
vab lasteaiakoha soovijate arv aast-
aastalt. Eriti suur tung on sõimerüh-
madesse. "Praegune koolieelsete las-
teasutuste võrgustik ei rahulda perede
vajadusi," nendib Ene Ritso. Ent see-
juures jääb paljudel lastel alusharidus
saamata ka seetõttu, et nende vanemad
ei suuda selle eest maksta. Näiteks Tal-

linnas ulatuvad ühe lasteaialapse söö-
gi- ja õppekulud kuus 400 kroonini.

"Nii mõnigi omavalitsus on lisaks
kehtestanud vanematele nn osalusta-
su, mis läheb lasteaias eelarvesse," üt-
leb Ene Ritso. "Valgas on see 70 kroo-
ni kuus, maks on kehtestatud veel näi-
teks Viljandis ja Kärdlas, lasteaiatasu
kavatseb sügisest küsida ka Jõgeva."

Kuna koolieelne lasteasutus on ko-
haliku omavalitsuse ülal pidada, ole-
neb kõik sellest, mida sealsed ametni-
kud tähtsaks peavad, kuidas suhtuvad
lasteadeadesse ja alusharidusse, nen-
dib Ene Ritso. Mõnel pool on arvatud
sedagi, et odavam ja mõttekam on las-
teaias ülalpidamiseks kuluv raha vane-
matele maksta, et nad ise oma lastega
koolimineku kodus oleksid.

Haridusministeeriumi peaseksperti
Ene Ritso sõnul aitaks selliseid laste
ja vanemate huvisid eiravaid otsuseid
vältida asjatundlik hoolekogu, kus on
esindatud nii pedagoogid, vanemad kui
kohalik omavalitsus.

PILLE LIIMAL